

राज्यातील कृषि विद्यापीठांतर्गत
शिक्षकवर्गीय कर्मचाऱ्यांचे सेवानिवृत्तीचे वय
६२ वर्षे वयावरून ६० वर्षे करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक: मकृषि १२१५/प्र.क्र.७७/६-ए

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : २० फेब्रुवारी, २०२४.

- वाचा:-** १) शासन निर्णय, कृषी व पदुम विभाग क्र.मकृषि १२१५ /प्र.क्र.७७/६-ए. दि.०४.०४.२०१५
२) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र. संकीर्ण २०१५/प्र.क्र.४८४/१५/विशि-१.,
दि. १२.७.२०१६.

प्रस्तावना:-

कृषि व पदुम विभागाच्या संदर्भाधीन क्र. १ येथील दि.४.४.२०१५ च्या शासन निर्णयान्वये राज्यातील कृषि विद्यापीठामधील सहायक प्राध्यापक, सहयोगी प्राध्यापक, प्राध्यापक, अधिष्ठाता आणि संचालक दर्जातील अध्यापक यांच्या सेवानिवृत्तीची वयोमर्यादा ६० वर्षावरून ६२ वर्षे करण्यात आली आहे. संदर्भाधीन क्र. २ येथील उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग शासन निर्णय दि. १२ जुलै, २०१६ अन्वये राज्यातील अकृषि विद्यापीठे / शासकीय / अशासकीय अनुदानित महाविद्यालये / शासकीय तंत्र महाविद्यालये/पदवी संस्था या राज्यातील उच्च शिक्षण क्षेत्रातील प्राध्यापकांच्या सेवानिवृत्तीचे वय ६२ वर्षे वयावरून ६० वर्षे करण्याचा निर्णय घेतलेला आहे. मा.सर्वोच्च न्यायालयाने सिव्हील अपील क्र.५५२७-५५४७/२०१३ यामध्ये सेवानिवृत्तीच्या वयोमर्यादेमध्येबाबत निर्णय घेण्याचे अधिकार राज्य शासनाला राहतील, असा निर्णय दिलेला आहे.

सद्यःस्थितीत राज्यातील कृषि विद्यापीठातील शिक्षकवर्गीय पदांसाठी पात्रताधारक उमेदवार उपलब्ध आहेत व त्यांना संधी देऊन कार्यक्षम मनुष्यबळाची निर्मिती करणे आवश्यक आहे. तसेच, भारतीय कृषि अनुसंधान परिषदेच्या पाचव्या अधिष्ठाता समितीच्या शिफारशीनुसार, कृषि विषयक नवीन अभ्यासक्रम विहित करण्यात आला आहे. ह्या नवीन अभ्यासक्रमाचे अध्यापन करण्यासाठी नवीन तंत्रज्ञान आत्मसात करणारे कुशल अध्यापकीय मनुष्यबळ दीर्घकालीन विचार करता निर्माण करणे आवश्यक असून, नवीन भरतीमुळे विद्यापीठामध्ये संशोधन, शिक्षण या क्षेत्रामध्ये दीर्घ स्वरूपात अनुभवी व कुशल अध्यापकीय मनुष्यबळ उपलब्ध होईल. त्यामुळे राज्यातील कृषि विद्यापीठामधील आणि संलग्नित व अनुदानित कृषि विद्यापीठामधील शिक्षकवर्गीय कर्मचाऱ्यांच्या नियतवयोमानानुसार सेवानिवृत्तीच्या वयात, संदर्भ क्र. १ येथील दि.४.४.२०१५ च्या शासन निर्णयाद्वारे सेवानिवृत्तीचे वय ६० वर्षे वयावरून ६२ वर्षे वाढ करण्याबाबत घेतलेल्या निर्णयाचा फेरविचार करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय: -

राज्यातील कृषि विद्यापीठांमधील आणि संलग्नित व अनुदानित महाविद्यालयांमधील सहायक प्राध्यापक, सहयोगी प्राध्यापक, प्राध्यापक, विभागप्रमुख, सहयोगी अधिष्ठाता, शारीरिक शिक्षण निदेशक, क्रिडा अधिकारी, ग्रंथपाल, अधिष्ठाता आणि संचालक दर्जातील अध्यापकांची नियत वयोमानानुसार सेवानिवृत्तीची वयोमर्यादा ६२ वर्षे वयावरून ६० वर्षे करण्यात येत आहे.

२. परिणामी, असे सर्व अध्यापकीय कर्मचारी ज्या महिन्यात ६० वर्षांचे होतील, त्या महिन्याच्या अखेरच्या दिवशी मध्यान्नांतर सेवेतून निवृत्त होतील आणि ज्या अध्यापकीय कर्मचा-यांची जन्मतारीख महिन्याच्या एक तारखेला असेल ते अध्यापकीय कर्मचारी ६० वर्षे वयाचे होताच मागील महिन्याच्या शेवटच्या दिवशी मध्यान्नांतर सेवानिवृत्त होतील.

३. कृषि व पदुम विभागाच्या दि.४.४.२०१५ च्या शासन निर्णयास अनुसरून ज्या अध्यापकीय कर्मचा-यांनी, सेवानिवृत्ती वयोमर्यादा ६० वर्षावरून ६२ वर्षे केलेल्या निर्णयाचा लाभ घेतलेला आहे, असे ६० वर्षावरील अध्यापकीय कर्मचारी, वयाची ६२ वर्षे पूर्ण होताच सेवानिवृत्त होतील.

४. सदर शासन निर्णय मा. मंत्रिमंडळाच्या दि.०५.०२.२०२४ रोजीच्या बैठकीतील मान्यतेनुसार व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.२१/१९/सेवा-४ दि.२५.०१.२०१९ अन्वये मिळालेल्या सहमती नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. उपरोक्त शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून, त्याचा संगणक संकेतांक २०२४०२२०१९०८५८६९०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(प्रतिभा पाटील)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत-

१. मा. राज्यपाल महोदयांचे प्रधान सचिव, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद / विधानसभा, विधान भवन, मुंबई
५. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
६. अपर मुख्य सचिव (कृषी), कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
७. आयुक्त (कृषी) कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

८. महासंचालक, महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे
९. कुलगुरु, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी, जि.अहमदनगर
१०. कुलगुरु, डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली, जि. रत्नागिरी
११. कुलगुरु, डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला
१२. कुलगुरु, वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी
१३. महालेखापाल महाराष्ट्र १ / २. (लेखा परीक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई / नागपूर
१४. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
१५. मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई
१६. उप मुख्य लेखा परीक्षक (वरिष्ठ), स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई
१७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई (३ प्रती)
१८. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
१९. कार्यासन अधिकारी, वित्त विभाग (व्यय-१/सेवा-४), मंत्रालय, मुंबई
२०. निवड नस्ती, कार्यासन ६-अ कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.